നിരാകരണപത്രം (Disclaimer)

പ്രാദേശികഭാഷയിൽ വിവർത്തനം ചെയ്ത വിധിന്യായം. ഇത് നിർമ്മിത ബുദ്ധ്യാധിഷ്ഠിത വിവർത്തന ഉപകരണത്തിന്റെ സഹായത്തോടെയും കേരള ഹൈക്കോടതിയിലെ ഐ.ടി ഡയറക്ടറേറ്റിന്റെ സാധൂകരണത്തോടെയും തർജ്ജമ നടത്തിയിട്ടുള്ളതാണ്. എന്നിരുന്നാലും, ഇതിന്റെ ഉള്ളടക്കത്തിൽ ആശയപരമായോ സാംഗത്യപരമായോ വ്യാകരണപരമായോ ആഖ്യാനപരമായോ തെറ്റുകൾ കടന്നു കൂടാൻ സാധ്യതയുള്ളതാണ്. ഈ തർജ്ജമ കേവലം വ്യവഹാരകക്ഷികളുടെയും പൊതുജനങ്ങളുടെയും പൊതുവായ അറിവിലേക്ക് ഉപയോഗപ്പെടുത്തുവാൻ വേണ്ടി മാത്രം ഉദ്ദേശിച്ചിട്ടുള്ളതുമാണ്. ഔദ്യോഗികവും പ്രായോഗികവുമായ എല്ലാ ആവശ്യങ്ങൾക്കും വിധി നിർവഹണ നടപ്പാക്കലുകൾക്കും പ്രസ്തുത വിധിന്യായത്തിന്റെ ഇംഗ്ലീഷ് പതിപ്പ് ആധികാരികവും അന്തിമവും ആയിരിക്കും.

ദിവ്യ

v.

നാഷണൽ ഇൻഷുറൻസ് കമ്പനി ലിമിറ്റഡും മറ്റൊരാളും

(2022 ലെ സിവിൽ അപ്പീൽ നമ്പർ 7605)

2022 ഒക്ടോബർ 18

[ജസ്റ്റിസ് ബി.ആർ. ഗവായ്, ജസ്റ്റിസ് സി.ടി. രവികുമാർ]

1988 ലെ മോട്ടോർ വാഹന നിയമം– വകുപ്പ് 168– നഷ്ടപരിഹാരം– 'ന്യായമായ നഷ്ടപരിഹാരം'– കണക്കാക്കൽ– 08.08.1998 ന്, രണ്ട് വയസ്സുള്ളപ്പോൾ, ഒരു മോട്ടോർ വാഹന അപകടത്തിൽ അപ്പീൽവാദിക്ക് വളരെ ഗുരുതരമായി പരിക്കേറ്റു – സാങ്കേതിക കാരണങ്ങളാൽ ടൈബ്യൂണൽ അപ്പീൽവാദിയുടെ അവകാശവാദം തള്ളി – അപ്പീലിൽ, അപ്പീൽവാദിയെ/അവകാശവാദിയെ മെഡിക്കൽ ബോർഡിന് മുമ്പാകെ പരിശോധനയ്ക്ക് വിധേയമാക്കുന്നതിനും സ്ഥിരമായ വൈകല്യമുണ്ടോയെന്ന് വിലയിരുത്തുന്നതിനുമായി ഹൈക്കോടതി നിർദേശിച്ചു – അപ്പീൽവാദിക്ക് സംഭവിച്ച വൈകല്യം ഏകദേശം 100% ആണെന്ന് മെഡിക്കൽ ബോർഡ് അഭിപ്രായപ്പെട്ടു.– അപ്പീൽവാദിക്ക് നഷ്ടപരിഹാരത്തിന് അർഹതയുണ്ടെന്ന നിഗമനത്തിലേക്ക് ഹൈക്കോടതി എത്തുകയും, ഹർജി നൽകിയ തീയതി മുതൽ പണമടയ്ക്കുന്ന തീയതി വരെയുള്ള കാലയളവിലേക്ക് എതിർകക്ഷിവർഷം 7.5% പലിശ സഹിതം 13.34 ലക്ഷം രൂപ നൽകാൻ എതിർകക്ഷി ഇൻഷുറൻസ് കമ്പനിയോട് നിർദ്ദേശിക്കുകയും ചെയ്തു – നഷ്ടപരിഹാരം അനുവദിച്ചത് ഇനിപ്പറയുന്ന തലക്കെട്ടുകൾക്ക് കീഴെയാണ്, എ) അറ്റൻഡർ ചാർജുകൾ, ബി) വേദനയും കഷ്ടപ്പാടുകളും ജീവിതാസ്വാദനത്തിൽ ഉണ്ടായ നഷ്ടവും, സി) വിവാഹ സാധ്യതകൾ, ഡി) ഭാവിയിലെ ചികിത്സ ഇ) പ്രത്യേക ഭക്ഷണക്രമത്തിനുള്ള അധിക തുക അനുവദിക്കൽ – വിവിധ തലക്കെട്ടുകൾക്ക് കീഴിലെ നഷ്ടപരിഹാരം വർദ്ധിപ്പിച്ച് 'ന്യായമായ നഷ്ടപരിഹാരം' അനുവദിക്കണമെന്ന് ആവശ്യപ്പെട്ട് സുപ്രീം കോടതിയിൽ സമർപ്പിച്ച ഹർജി – വിധിച്ചു: മോട്ടോർ വാഹന അപകടത്തിൽ അപ്പീൽവാദിക്ക് സംഭവിച്ച പരിക്കുകൾ അവളുടെ ഭാവിയെ ഏതാണ്ട് നശിപ്പിച്ചുവെന്ന് രേഖകൾ കാണിക്കുന്നു – ശാരീരിക സ്വാതന്ത്ര്യം എന്നെന്നേക്കുമായി നഷ്ടപ്പെട്ടു – അവളുടെ കാലിനു കീഴ്പ്പോട്ടുള്ള അവസ്ഥ, മെഡിക്കൽ ബോർഡിന്റെ അഭിപ്രായത്തെ സാധൂകരിക്കുന്ന ഫോട്ടോഗ്രാഫുകളിൽ നിന്ന് വ്യക്തമാണ്, അവൾക്ക് ഒരിക്കലും എളുപ്പത്തിൽ ചലിക്കാനോ കാലുകൾ നീട്ടാനോ പോലും കഴിയില്ലെന്ന് അത് സൂചിപ്പിക്കുന്നു – അവൾക്ക് പിന്തുണയില്ലാതെ നിൽക്കാൻ കഴിയില്ല – അവൾക്ക് എല്ലാ ജീവിതസൗകര്യങ്ങളും വിവാഹ സാധ്യതകളും നഷ്ടപ്പെട്ടു – നിലവിലെ സാഹചര്യത്തിൽ അപ്പീൽവാദിയെ അവളുടെ യഥാർത്ഥ അവസ്ഥയിലേക്ക് തിരികെ കൊണ്ടുവരുന്നത് അസാധ്യമാണെന്നത് വ്യക്തമാണ് –

നഷ്ടപരിഹാരത്തിന്റെ തലക്കെട്ടുകൾ ശ്രദ്ധാപൂർവ്വം പരിശോധിച്ചപ്പോൾ, കാജലിന്റെ കേസിലെ തീരുമാനം കണക്കിലെടുത്ത്, ചില കാരണങ്ങളാൽ നഷ്ടപരിഹാര വർദ്ധനവ് ലഭിക്കാൻ അപ്പീൽവാദിക്ക് അർഹതയുണ്ട് – ഹൈക്കോടതി അനുവദിച്ചിട്ടുള്ള തുകയ്ക്ക് പുറമെ, മൊത്തം വർദ്ധിപ്പിച്ച തുകയായ 24.90 ലക്ഷം രൂപ (അറ്റൻഡർ ചാർജ്ജുകൾ; വേദനയും കഷ്ടപ്പാടുകളും ജീവിതാസ്വാദനത്തിൽ ഉണ്ടായ നഷ്ടവും; വിവാഹ സാധ്യതകൾ; ഭാവിയിലെ ചികിത്സ; പ്രത്യേക ഭക്ഷണക്രമത്തിനുള്ള അധിക തുക അനുവദിക്കൽ എന്നീ ഇനങ്ങളിൽ വർധിപ്പിച്ചിട്ടുള്ള തുകകൾ ഉൾപ്പടെ) ലഭിക്കാൻ അപ്പീൽവാദിക്ക് അർഹതയുണ്ട്. വർദ്ധിപ്പിച്ച തുക 29.08.2018 മുതൽ നിക്ഷേപ തീയതി വരെയുള്ള കാലയളവിലേക്ക് എതിർകക്ഷിവർഷം 7.5% നിരക്കിലുള്ള പലിശ സഹിതം ഇൻഷുറൻസ് കമ്പനി നിക്ഷേപിക്കണം.

അപ്പീൽ തീർപ്പാക്കിക്കൊണ്ട് കോടതി വിധിച്ചു

1. മുമ്പ് സൂചിപ്പിച്ച, രണ്ട് വാഹനങ്ങൾ ഉൾപ്പെട്ട ഒരു മോട്ടോർ വാഹന അപകടത്തിൽ അപ്പീൽവാദിക്ക് വളരെ ഗുരുതരമായ പരിക്കുകൾ സംഭവിച്ചിട്ടുണ്ടെന്നും അത് അവളുടെ ഭാവിയെ ഏതാണ്ട് നശിപ്പിച്ചുവെന്നും രേഖയിലുള്ള തെളിവുകൾ നിസ്സംശയമായും വ്യക്തമാക്കുന്നു. അവളുടെ ചലന സ്വാതന്ത്ര്യം എന്നെന്നേക്കുമായി നഷ്ടപ്പെടുന്നു. അവളുടെ കാലിനു കീഴ്പ്പോട്ടുള്ള അവസ്ഥ, മെഡിക്കൽ ബോർഡിന്റെ അഭിപ്രായത്തെ സാധൂകരിക്കുന്ന ഫോട്ടോഗ്രാഫുകളിൽ നിന്ന് വ്യക്തമാണ്, അവൾക്ക് ഒരിക്കലും എളുപ്പത്തിൽ ചലിക്കാനോ കാലുകൾ നീട്ടാനോ പോലും കഴിയില്ലെന്ന് അത് സൂചിപ്പിക്കുന്നു. അവൾക്ക് പിന്തുണയില്ലാതെ നിൽക്കാൻ കഴിയില്ല. അവൾക്ക് എല്ലാ ജീവിതസൗകര്യങ്ങളും വിവാഹ സാധ്യതകളും നഷ്ടപ്പെട്ടുവെന്ന് പ്രത്യേകം പറയേണ്ടതില്ല. നിലവിലെ സാഹചര്യത്തിൽ അപ്പീൽവാദിയെ അവളുടെ യഥാർത്ഥ അവസ്ഥയിലേക്ക് തിരികെ കൊണ്ടുവരുന്നത് അസാധ്യമാണെന്നത് വ്യക്തമാണ്. [ഖണ്ഡിക 6 ഉം 7 ഉം][963-E-G; 964-A]

2. നഷ്ടപരിഹാരത്തിന്റെ തലക്കെട്ടുകൾ ശ്രദ്ധാപൂർവ്വം പരിശോധിക്കുമ്പോൾ, കാജലിന്റെ കേസിലെ തീരുമാനം കണക്കിലെടുത്തുകൊണ്ടും ചില കാരണങ്ങളാലും നഷ്ടപരിഹാരത്തിന്റെ വർദ്ധനവ്/ ഗ്രാന്റിന് അപ്പീൽവാദിക്ക് അർഹതയുണ്ടെന്ന് വ്യക്തമാണ്.

2.1 അറ്റൻഡർ ചാർജ്ജുകൾ:– 'അറ്റൻഡർ ചാർജ്ജുകൾക്ക്' ഹൈക്കോടതി ഒറ്റത്തവണയായി ഒരു ലക്ഷം രൂപ അനുവദിച്ചിട്ടുണ്ട്. നഷ്ടപരിഹാരം ഒറ്റത്തവണയായി നൽകുമ്പോൾ, വിവിധ ഘടകങ്ങൾ കണക്കിലെടുക്കേണ്ടതുണ്ടെന്നും സാധാരണയായി ഒറ്റത്തവണ തുക അനുവദിക്കാൻ ഉത്തരവിടുന്നതിന് ഈ കോടതി എല്ലായ്പ്പോഴും ഒരു ഗുണിത സമ്പ്രദായം പിന്തുടരുന്നുണ്ടെന്നും കാജൽ കേസിൽ കോടതി വിധിച്ചു. സർള വർമ്മയുടെ കേസിലെ പട്ടിക പരിശോധിച്ചുകൊണ്ട്, പ്രയോഗിക്കേണ്ട ഗുണിതം 15 ആണെന്ന് ഹൈക്കോടതി ശരിയായി തിരിച്ചറിഞ്ഞു. പരാതിക്കാരിയുടെ ശാരീരിക അവസ്ഥ നിസ്സംശയമായും, അവൾക്ക് രണ്ട് പരിചാരകരുടെ ആജീവനാന്ത സേവനം ആവശ്യമാണെന്ന് വെളിപ്പെടുത്തുന്നതാണ്. കാജലിന്റെ കേസിലെ തീരുമാനം പിന്തുടർന്നുകൊണ്ട്, എതിർകക്ഷിമാസം 10,000 രൂപ ഈ ഇനത്തിൽ അനുവദിക്കാവുന്നതാണ്, ആ നിരക്കിൽ നോക്കിയാൽ ഈ ഇനത്തിലെ വാർഷിക തുക 1,20,000

രൂപയാണ്. 15 ന്റെ ഗുണിതം പ്രയോഗിക്കുകയാണെങ്കിൽ അടയ്ക്കേണ്ട തുക 18 ലക്ഷം രൂപയായിരിക്കും. [ഖണ്ഡിക 10][965–EH]

2.2 വേദനയും കഷ്ടപ്പാടുകളും ജീവിതാസ്വാദനത്തിൽ ഉണ്ടായ നഷ്ടവും:– 'വേദനയും കഷ്ടപ്പാടുകളും', 'ജീവിതാസ്വാദനത്തിൽ ഉണ്ടായ നഷ്ടം' എന്നീ തലക്കെട്ടുകളിൽ മൊത്തം 3 ലക്ഷം രൂപ (1,50,000 വീതം) ഹൈക്കോടതി അനുവദിച്ചു. *കാജലിന്റെ* കേസിൽ *മല്ലികാർജുൻ v. ഡിവിഷണൽ മാനേജർ, നാഷണൽ ഇൻഷുറൻസ് കമ്പനി ലിമിറ്റഡ് & അനദർ* കേസുകളിലെ വിധി കോടതി യോജിപ്പോടെ പരാമർശിച്ചു. ഈ തലക്കെട്ടിന് കീഴിലെ നഷ്ടപരിഹാരം കൈകാര്യം ചെയ്യുമ്പോൾ, വൈകല്യം 90%ൽ കൂടുതലാണെങ്കിൽ കുറഞ്ഞത് 6 ലക്ഷം രൂപയെങ്കിലും നൽകണമെന്ന് പ്രസ്തുത കേസിൽ വിധിച്ചു. ഈ കേസിലെ വൈകല്യം ഇതിനകം 90%ൽ കൂടുതലാണെന്ന് വിലയിരുത്തിയതിനാൽ, മേൽപ്പറഞ്ഞ തീരുമാനത്തിന്റെ വെളിച്ചത്തിൽ, 6 ലക്ഷത്തിൽ നിന്ന് നേരത്തേ നൽകിയ 3 ലക്ഷം രൂപ കുറച്ച ശേഷം പരാതിക്കാരന് 3 ലക്ഷം രൂപ അധികമായി അനുവദിക്കുന്നു. [ഖണ്ഡിക 10.1.4][969–C–E]

2.3 വിവാഹ സാധ്യതകൾ:– വിവാഹ സാധ്യതകൾ നഷ്ടപ്പെടുന്നതിന് ഹൈക്കോടതി ഒരു തുകയും അനുവദിച്ചിട്ടില്ല. കാജലിന്റെ കേസിൽ ബന്ധപ്പെട്ട ട്രൈബ്യൂണൽ ആ തലക്കെട്ടിന് കീഴിൽ 3 ലക്ഷം രൂപ നിശ്ചയിച്ചതിൽ ഇടപെടാൻ ഈ കോടതി വിസമ്മതിച്ചിരുന്നു. പരാതിക്കാരിയുടെ ശാരീരികാവസ്ഥ മൂലം വിവാഹപ്രതീക്ഷ നഷ്ടപ്പെട്ടത് കണക്കിലെടുത്ത് അത്തരമൊരു തുകയായ 3 ലക്ഷം രൂപ അനുവദിക്കുന്നത് നിരസിക്കാൻ ഇവിടെ ഒരു കാരണവുമില്ല. [ഖണ്ഡിക 10.1.4][969–E–F]

2.4 ഭാവിയിലെ വൈദ്യചികിത്സ:– ആ തലക്കെട്ടിന് കീഴിൽ ഒരു ലക്ഷം രൂപ മാത്രമാണ് അപ്പീൽവാദിക്ക് ഹൈക്കോടതി അനുവദിച്ചത്. പരിക്കുകളുടെ സ്വഭാവവും അപ്പീൽവാദിയുടെ നിലവിലെ ശാരീരിക അവസ്ഥയും കണക്കിലെടുക്കുമ്പോൾ, ഭാവിയിൽ അവർക്ക് ധാരാളം മെഡിക്കൽ പ്രശ്നങ്ങൾ നേരിടേണ്ടിവരും. അപ്പീൽവാദിയുടെ ചെറുപ്രായവും ഒരു ശരാശരി ഇന്ത്യക്കാരന്റെ ആയുർദൈർഘ്യവും ഇക്കാര്യത്തിൽ പരിഗണിക്കപ്പെടണം. ഈ ഇനത്തിൽ ഒരു ലക്ഷം രൂപ കൂടി അപ്പീൽവാദിക്ക് അനുവദിക്കാൻ ഈ കോടതി താൽപ്പര്യപ്പെടുന്നു. [ഖണ്ഡിക 10.1.4] [969–G]

2.5 പ്രത്യേക ഭക്ഷണക്രമത്തിനായി അധിക തുക അനുവദിക്കൽ:– കൂടാതെ, പ്രത്യേക ഭക്ഷണക്രമത്തിനായി കുറച്ച് അധിക തുക അനുവദിക്കുന്നത് ഉചിതമായിരിക്കും. അപ്പീൽവാദിക്ക് അധിക പോഷകാഹാരത്തിനായി 10,000 രൂപയാണ് അനുവദിക്കപ്പെട്ടിട്ടുള്ളത്. പ്രായോഗികമായി കിടപ്പിലായ ഒരു വ്യക്തി സാധാരണ ഭക്ഷണം കഴിക്കുന്നത് ഉചിതമല്ലെന്നതും ശരീരഭാരം വർദ്ധിക്കുന്നത് ഒഴിവാക്കാൻ ഒരു പ്രത്യേക ഭക്ഷണക്രമം കഴിക്കുന്നതാണ് ഉചിതമെന്നതും പൊതുവായി ഏവർക്കും അറിയാവുന്നതാണ്. നിലവിലെ സാഹചര്യങ്ങളുമായി പൊരുത്തപ്പെടുന്ന തരത്തിൽ ശരീരം കഴിയാവുന്നത്ര ആരോഗ്യകരമായി നിലനിർത്തുന്നതിന് അവൾക്ക് തുക ചെലവഴിക്കേണ്ടി വന്നേക്കാം. 'അധിക പോഷകാഹാരം' എന്ന തലക്കെട്ടിൽ ഹൈക്കോടതി

അനുവദിച്ച 10,000 രൂപയ്ക്ക് പുറമേ, ഈ കോടതി 90,000/- രൂപ കൂടുതൽ അനുവദിക്കാൻ താൽപ്പര്യപ്പെടുന്നു. [ഖണ്ഡിക 10.1.4][970-A-C]

3.1. നഷ്ടപരിഹാരത്തിന്റെ വർദ്ധനവ് / ഗ്രാന്റ് കണക്കിലെടുത്ത്, ഹൈക്കോടതി ഇതിനകം വിധിച്ച തുകയ്ക്ക് പുറമേ 24,90,000 രൂപയുടെ വർദ്ധിപ്പിച്ച തുക കൂടി അനുവദിച്ച് ആക്ഷേപിത വിധിയിൽ ഹൈക്കോടതി അനുവദിച്ച തുക പരിഷ്കരിക്കുന്നു. 29.08.2018 മുതൽ നിക്ഷേപ തീയതി വരെയുള്ള കാലയളവിന് എതിർകക്ഷിവർഷം 7.5% നിരക്കിലുള്ള പലിശ സഹിതം വർദ്ധിപ്പിച്ച തുക നിക്ഷേപിക്കാൻ ഇൻഷുറൻസ് കമ്പനി ബാധ്യസ്ഥമാണ്. [ഖണ്ഡിക 11 ഉം 12 ഉം] [970-C-D, F-G]

3.2. അവകാശവാദം ഉന്നയിച്ചിട്ടുള്ളതിനേക്കാൾ കൂടുതൽ നഷ്ടപരിഹാരം ഈ കോടതി നൽകിയിട്ടുണ്ട്. 30 ലക്ഷം രൂപയുടെ അവകാശവാദത്തിനായാണ് അപ്പീൽവാദി കോടതി ഫീസ് അടച്ചിട്ടുള്ളത്. അതിനാൽ, 30 ലക്ഷം രൂപയ്ക്ക് മുകളിൽ അനുവദിക്കപ്പെട്ട തുകയ്ക്കുള്ള ബാക്കി കോടതി ഫീസ് നൽകാൻ അപ്പീൽവാദി ബാധ്യസ്ഥനാണ്. [ഖണ്ഡിക 15][971-G-H]

നാഷണൽ ഇൻഷുറൻസ് കമ്പനി ലിമിറ്റഡ് v. പ്രണയ് സേഥി (2017) 16 എസ്സിസി 680 : [2017] 13 എസ്സിആർ 100 - പിന്തുടർന്നു.

കാജൽ v. ജഗദീഷ് ചന്ദ് & അദേർസ്. (2020) 4 എസ്സിസി 413 : [2020] 3 എസ്സിആർ 622; രാജ് കുമാർ v. അജയ് കുമാർ (2011) 1 എസ്സിസി 343 : [2010] 13 എസ്സിആർ 179; ഡൽഹി ട്രാൻസ്പോർട്ട് കോർപ്പറേഷൻ ആൻഡ് അനദർ. (2009) 6 എസ്സിആർ 121 : [2009] 5 എസ് സിആർ 1098; രേഷ്മ കുമാരി & അദേർസ് v. മദൻ മോഹൻ & അനദർ. (2013) 9 എസ്സിസി 65 : [2013] 2 എസ്സിആർ 706, രാജേഷ് v. രജ്ബിർ സിംഗ് (2013) 9 എസ്സിസി 54 : [2013] 5 എസ് സിആർ 961 - ആശ്രയിച്ചു.

മല്ലികാർജുൻ v. ഡിവിഷണൽ മാനേജർ, നാഷണൽ ഇൻഷുറൻസ് കമ്പനി ലിമിറ്റഡ് & അനദർ. (2014) 14 എസ്സിസി 396 : [2013] 8 എസ്സിആർ 268; അഭിമന്യു പ്രതാപ് സിംഗ് v. നമിത സെഖോൺ & അനദർ (2022) 8 എസ്സിസി 489, കേരള എസ്ആർടിസി v. സൂസമ്മ തോമസ് (1994) 2 എസ്സിസി 176- പരാമർശിച്ചിരിക്കുന്നു.

ഫിലിപ്പ്സ് v. ലണ്ടൻ & സൗത്ത് വെസ്റ്റേൺ റെയിൽവേ കമ്പനി. (1879) എൽആർ 5 ക്യുബിഡി 78 (സിഎ) - പരാമർശിക്കപ്പെടുന്നു.

കേസ് ലോ റഫറൻസ്

[2020] 3 എസ്സിആർ 622 - ഖണ്ഡിക 7 ൽ ആശ്രയിച്ചു

[2010] 13 എസ്സിആർ 179- ഖണ്ഡിക 8 ൽ ആശ്രയിച്ചു

(2022) 8 എസ്സിസി 489- ഖണ്ഡിക 10.1.1 ൽ പരാമർശിച്ചു

[2017] 13 എസ്സിആർ 100– ഖണ്ഡിക 10.1.1 ൽ പരാമർശിച്ചു

[2009] 5 എസ്സിആർ 1098– ഖണ്ഡിക 10.1.1 ൽ ആശ്രയിച്ചു

[2013] 2 എസ്സിആർ 706– ഖണ്ഡിക 10.1.1 ൽ ആശ്രയിച്ചു

[2013] 5 എസ്സിആർ 961– ഖണ്ഡിക 10.1.1 ൽ ആശ്രയിച്ചു

[2013] 8 എസ്സിആർ 268– ഖണ്ഡിക 10.1.4 ൽ പരാമർശിച്ചു

(1994) 2 എസ്സിസി 176– ഖണ്ഡിക 13 ൽ പരാമർശിച്ചു

സിവിൽ അപ്പീൽ അധികാരിത: 2022 ലെ സിവിൽ അപ്പീൽ നമ്പർ 7605.

2018 ലെ സി.എം.എ നമ്പർ 991 ലെ മദ്രാസ് ഹൈക്കോടതിയുടെ 29.08.2018 ലെ വിധിയിൽ നിന്നും ഉത്തരവുകളിൽ നിന്നും.

ഹരീഷ് കുമാർ, നവനീത് ദുഗർ, ശുഭം കോത്താരി, എന്നിവർ അപ്പീൽവാദികൾക്കായി ഹാജരായി.

അഭിഷേക് കെ. ഗോല, സുധീർ നഗർ, എ. നഗർ, വിക്രാന്ത് മേഹ്ത എന്നിവർ എതിർകക്ഷികൾക്കായി ഹാജരായി

കോടതിയുടെ വിധി പ്രസ്താവിച്ചത് **ജസ്റ്റിസ് സി.ടി. രവികുമാർ,**

1. അനുമതി നൽകി

2. താൻ നേരിടാൻ പോകുന്ന നിർഭാഗ്യത്തെ കുറിച്ചും മാനസികമായും ശാരീരികമായും ആജീവനാന്തം വേട്ടയാടാൻ പോകുന്ന അതിന്റെ പ്രത്യാഘാതങ്ങളെക്കുറിച്ചും അന്ന് മാതാപിതാക്കൾക്കൊപ്പം ഓട്ടോറിക്ഷയിൽ പോകവേ ആ കൊച്ചു പെൺകുട്ടിക്ക് ഒന്നും അറിയില്ലായിരുന്നു. 08.08.1998 ന്, അപ്പീൽവാദി / അവകാശവാദിക്ക് രണ്ട് വയസ്സുള്ളപ്പോഴാണ്, അവൾ മാതാപിതാക്കൾക്കൊപ്പം ടിഎൻ-29-0958 എന്ന രജിസ്ട്രേഷൻ നമ്പർ ഉള്ള ഒരു ഓട്ടോറിക്ഷയിൽ യാത്ര ചെയ്തത്. വൈഷ്ണവ് കോളേജിന്റെ അടുത്തുനിന്ന്, പടിഞ്ഞാറ് നിന്ന് കിഴക്കോട്ടേക്കേ യാത്ര ചെയ്യുമ്പോൾ, ടിഎംകു-2266 എന്ന രജിസ്ട്രേഷൻ നമ്പർ ഉള്ള ഒരു കാർ അശ്രദ്ധമായി എതിർ ദിശയിൽ നിന്ന് വന്ന് അവർ സഞ്ചരിച്ച ഓട്ടോറിക്ഷയിൽ ഇടിക്കുകയായിരുന്നു. അവൾക്ക് ഗുരുതരമായി പരിക്കേറ്റു. നിലനിന്ന പരിക്കുകളും അതിന്റെ ഗുരുതരമായ പ്രത്യാഘാതങ്ങളും കണക്കിലെടുത്ത്, നഷ്ടപരിഹാരം 60 ലക്ഷം രൂപയാകണമെന്ന് വിലയിരുത്തിയ അപ്പീൽവാദി, 1988 ലെ മോട്ടോർ വാഹന നിയമത്തിലെ (ചുരുക്കത്തിൽ എംവി നിയമം) വകുപ്പ് 166 പ്രകാരം നഷ്ടപരിഹാരത്തിനുള്ള അപേക്ഷ നൽകി. രേഖകൾ പരിഗണിച്ച ട്രൈബ്യൂണൽ അപകടത്തിന് ഉത്തരവാദി കാറിന്റെ ഡ്രൈവറാണെന്ന് കണ്ടെത്തിയെങ്കിലും സാങ്കേതിക കാരണങ്ങളാൽ ക്ലെയിം ഹർജി തള്ളി. അപകടത്തിന് മുമ്പായി 21.05.1998 ന് കാർ വിറ്റിരുന്നുവെന്നും കാറിന്റെ നിലവിലെ യഥാർത്ഥ ഉടമയെ എതിർകക്ഷിയാക്കാൻ അവകാശവാദി

നടപടികൾ സ്വീകരിച്ചിട്ടില്ലെന്നും അതിനാൽ ഇവിടത്തെ രണ്ടാം എതിർകക്ഷിയായ കാറിന്റെ മുൻ ഉടമയിൽ നിന്നും ഇൻഷുറൻസ് കമ്പനിയിൽ നിന്നും നഷ്ടപരിഹാരം ക്ലെയിം ചെയ്യാൻ കഴിയില്ലെന്നും ട്രൈബ്യൂണൽ കണ്ടെത്തി. ക്ലെയിം ഹർജി തള്ളിയതിൽ അസ്വസ്ഥനായ അവകാശവാദി മദ്രാസ് ഹൈക്കോടതിയിൽ സിഎംഎ നമ്പർ 991/2018 ആയ അപ്പീൽ നൽകി. മേൽപ്പറഞ്ഞ സാങ്കേതിക കാരണങ്ങളാൽ ക്ലെയിം ഹർജി തള്ളിക്കളയാൻ പാടില്ലായിരുന്നുവെന്ന് കണ്ടെത്തിയ ഹൈക്കോടതി അവകാശവാദിയെ പരിശോധനയ്ക്ക് വിധേയമാക്കുന്നതിനും സ്ഥിരമായ വൈകല്യം സംബന്ധിച്ച് വിലയിരുത്തലിനുമായി മെഡിക്കൽ ബോർഡിനോട് നിർദേശിച്ചു. ചലന വൈകല്യം 75 ശതമാനവും ന്യൂറോ-ഫിസിക്കൽ വൈകല്യം 40 ശതമാനവുമാണെന്ന് മെഡിക്കൽ ബോർഡ് വിലയിരുത്തി. വാസ്തവത്തിൽ, മെഡിക്കൽ ബോർഡ് 19.05.2018 നാണ് അത്തരം പരിശോധന നടത്തിയത്, അതായത് അപകടം നടന്ന തീയതി കഴിഞ്ഞ് രണ്ട് പതിറ്റാണ്ടുകൾക്ക് ശേഷം. പരാതിക്കാരന് സംഭവിച്ച വൈകല്യം ഏകദേശം 100% ആണെന്ന് മെഡിക്കൽ ബോർഡ് അഭിപ്രായപ്പെട്ടു. മെഡിക്കൽ ബോർഡ് നൽകിയ സർട്ടിഫിക്കറ്റിനൊപ്പം രേഖപ്പെടുത്തിയ അഭിപ്രായത്തിന്റെ അടിസ്ഥാനത്തിലാണ് അപ്പീൽ വാദിയുടെ അവകാശവാദം ഹൈക്കോടതി പരിഗണിച്ചത്. 1988 ലെ മോട്ടോർ വാഹന നിയമത്തിലെ വകുപ്പ് 157 കണക്കിലെടുക്കുമ്പോൾ മേൽപ്പറഞ്ഞ കാരണം വ്യക്തമാക്കി ക്ലെയിം ഹർജി തള്ളിയതിൽ ട്രൈബ്യൂണലിന് തെറ്റുപറ്റിയെന്ന് ഹൈക്കോടതി കണ്ടെത്തി. വാസ്തവത്തിൽ, മേൽപ്പറഞ്ഞ വ്യവസ്ഥയുമായി ബന്ധപ്പെട്ട നിലപാടും കുറ്റകരമായ വാഹനത്തിന്റെ ഇൻഷുറൻസ് പരിരക്ഷ അപകടം നടന്ന തീയതിയിൽ പോലും സാധുതയുള്ളതായിരുന്നുവെന്ന വസ്തുതയും പരിഗണിച്ച ശേഷം, അപ്പീൽവാദിക്ക് നഷ്ടപരിഹാരത്തിന് അർഹതയുണ്ടെന്ന നിഗമനത്തിൽ ഹൈക്കോടതി എത്തി. തൽഫലമായി, ട്രൈബ്യൂണലിന്റെ വിധി റദ്ദാക്കി.

3. ട്രൈബ്യൂണലിന്റെ വിധി റദ്ദാക്കിയ ശേഷം വിഷയം വീണ്ടും ട്രൈബ്യൂണലിലേക്ക് മടക്കി അയക്കണോ എന്ന കാര്യം പരിഗണിക്കവെ, അപകടം നടന്ന തീയതി കഴിഞ്ഞ് ഏകദേശം രണ്ട് പതിറ്റാണ്ട് കഴിഞ്ഞുവെന്ന വസ്തുത ഹൈക്കോടതി നിരീക്ഷിച്ചു. നീതിയുടെ താൽപ്പര്യത്തിനോട് ഉചിതമായി യോജിക്കുന്ന വിധത്തിൽ, നഷ്ടപരിഹാരത്തിന്റെ അളവ് നിർണ്ണയിക്കുന്നതിലേക്ക് ഹൈക്കോടതി കടന്നു. മെഡിക്കൽ ബോർഡ് നൽകിയ സർട്ടിഫിക്കറ്റിന്റെ വെളിച്ചത്തിൽ, അപ്പീൽവാദിക്ക് സ്ഥായിയായ വൈകല്യം ഉണ്ടായി എന്നത് കണക്കിലെടുത്ത ഹൈക്കോടതി അത്തരം ഗുരുതരമായ പരിക്കുകളുടെ കാര്യത്തിൽ നഷ്ടപരിഹാരം നൽകുന്നതിന് പരിഗണിക്കേണ്ട വിവിധ വശങ്ങൾ വിലയിരുത്തുകയും ഇനിപ്പറയുന്ന രീതിയിൽ നഷ്ടപരിഹാരം കണക്കാക്കുകയും ചെയ്തു:

നഷ്ടപരിഹാരം നൽകുന്നതിനുള്ള പരിഗണന	തുക
സ്ഥിരമായ വൈകല്യം	2,00,000 രൂപ

സാമ്പത്തിക നഷ്ടം/ വരുമാനനഷ്ടം	5,04,000 രൂപ
വേദനയും കഷ്ടപ്പാടുകളും	1,50,000 രൂപ
ചികിത്സാ ചെലവുകൾ	10,000 രൂപ
ജീവിതാസ്വാദനത്തിൽ ഉണ്ടായ നഷ്ടം	1,50,000 രൂപ
ഗതാഗതം	10,000 രൂപ
അധിക പോഷകാഹാരം	10,000 രൂപ
മാനസികവ്യഥ	1,00,000 രൂപ
ഭാവിയിലെ ചികിത്സാ ചെലവുകൾ	1,00,000 രൂപ
അറ്റൻഡർ ചാർജ്ജുകൾ	1,00,000 രൂപ
ആകെ –	13,34,000 രൂപ

ഹർജി നൽകിയ തീയതി മുതൽ (18.12.1998) പണം നൽകുന്ന തീയതി വരെയുള്ള കാലയളവിനുള്ള 7.5 ശതമാനം വാർഷിക പലിശ സഹിതം 13,34,000 രൂപ നഷ്ടപരിഹാരമായി നൽകാൻ ഹൈക്കോടതി ഒന്നാം എതിർകക്ഷിയായ ഇൻഷുറൻസ് കമ്പനിക്ക് നിർദ്ദേശം നൽകി. വിതരണത്തിനും നിക്ഷേപത്തിനും ഉചിതമായ നിർദ്ദേശങ്ങളും നൽകി. നഷ്ടപരിഹാരത്തിന്റെ അളവിൽ അതൃപ്തി ഉള്ള അപ്പീൽവാദി നഷ്ടപരിഹാരം വർദ്ധിപ്പിക്കണമെന്ന് ആവശ്യപ്പെട്ടാണ് നിലവിലെ അപ്പീൽ നൽകിയിട്ടുള്ളത്.

4. അപ്പീൽവാദിക്ക് വേണ്ടി ഹാജരായ അഭിഭാഷകൻ ടി ഹരീഷ് കുമാർ, എതിർകക്ഷിക്കു വേണ്ടി ഹാജരായ അഭിഭാഷകൻ അഭിഷേക് ഗോല എന്നിവർ ഉന്നയിച്ച വാദങ്ങൾ ഈ കോടതി കേട്ടു.

5. ഒന്നും രണ്ടും എതിർകക്ഷികൾ വെവ്വേറെ എതിർ സത്യവാങ്മൂലം സമർപ്പിച്ചു. ഹൈക്കോടതി നിർദേശപ്രകാരം രൂപീകരിച്ച മെഡിക്കൽ ബോർഡ് സ്ഥിരം വൈകല്യം സംഭവിച്ചിട്ടുണ്ടെന്ന സർട്ടിഫിക്കറ്റ് നൽകിയതിനെ അവർ ചോദ്യം ചെയ്തില്ല. അപ്പീലിൽ 'ന്യായമായ നഷ്ടപരിഹാരം' ഹൈക്കോടതി വിധിച്ചിട്ടുണ്ടെന്നും അതിനാൽ നഷ്ടപരിഹാരത്തിന്റെ അളവ് കൂടുതൽ വർദ്ധിപ്പിക്കാൻ അപ്പീൽവാദിക്ക് അർഹതയില്ലെന്നും എതിർ സത്യവാങ്മൂലത്തിൽ രണ്ടാമത്തെ എതിർകക്ഷി നിലപാട് സ്വീകരിച്ചുവെന്നത് ശരിയാണ്. വാസ്തവത്തിൽ, ഒന്നാം

എതിർകക്ഷിയായ ഇൻഷുറൻസ് കമ്പനിയും സത്യവാങ്മൂലത്തിൽ ഇതേ നിലപാടാണ് സ്വീകരിച്ചത്. വരുമാനത്തിന്റെ തെളിവ് എന്ന നിലയിൽ രേഖാപരമായ എന്തെങ്കിലും തെളിവും നൽകുന്നതിൽ അവകാശവാദി പരാജയപ്പെട്ടുവെന്നും അതിൽ തുടർന്ന് വാദിച്ചു. അപകട സമയത്ത് അപ്പീൽവാദിക്ക് 2 വയസ് മാത്രമേ പ്രായം ഉണ്ടായിരുന്നുള്ളൂ എന്ന വസ്തുത കണക്കിലെടുത്ത്, കണക്കുകൂട്ടൽ ഉദ്ദേശ്യത്തിനായി ഹൈക്കോടതി വരുമാനം സാങ്കൽപ്പികമായി നിശ്ചയിക്കുകയായിരുന്നു എന്നതിനാൽ ഈ വാദം തെറ്റായി ഉന്നയിക്കപ്പെടുന്നതാണെന്ന് ഈ കോടതിക്ക് വേഗത്തിൽ തന്നെ പറയാനാകും. മോട്ടോർ വാഹന നിയമത്തിലെ വകുപ്പ് 168 അനുസരിച്ച്, അപ്പീൽവാദിക്ക് 'ന്യായമായ നഷ്ടപരിഹാരത്തിന്' അർഹതയുണ്ടെന്നും നിലവിലെ കേസിൽ അവൾക്ക് അത് ലഭിച്ചിട്ടില്ലെന്നും എതിർകക്ഷികൾ ഉന്നയിച്ച എതിർപ്പുകളിൽ കഴമ്പില്ലെന്നും അപ്പീൽവാദിയുടെ അഭിഭാഷകൻ വാദിക്കുന്നു. മെഡിക്കൽ ബോർഡിന്റെ അഭിപ്രായമനുസരിച്ച് അപ്പീൽവാദിക്ക് ഏറക്കുറേ 100% സ്ഥായിയായ വൈകല്യമാണ് ഉണ്ടായിട്ടുള്ളതെന്ന് അദ്ദേഹം ചൂണ്ടിക്കാണിച്ചു. അപകടസമയത്ത് അവകാശവാദിക്ക് ഏകദേശം രണ്ട് വയസ്സ് പ്രായം മാത്രമാണ് ഉണ്ടായിരുന്നത്. 19.05.2018 ന്, അതായത് അപകടം നടന്ന് ഏകദേശം 20 വർഷത്തിന് ശേഷം നടത്തിയ പരിശോധനയ്ക്ക് അനുസൃതമായി മെഡിക്കൽ ബോർഡ് നൽകിയ മെഡിക്കൽ സർട്ടിഫിക്കറ്റിൽ അപകടത്തിന്റെ ഗുരുതരമായ പ്രത്യാഘാതങ്ങളും ആഘാതവും പ്രതിഫലിക്കുന്നു. കണക്കുകൂട്ടൽ ആവശ്യത്തിനായി ഹൈക്കോടതി നിശ്ചയിച്ച 2000 രൂപയുടെ സാങ്കൽപ്പിക വരുമാനം വളരെ തുച്ഛമാണെന്ന് അഭിഭാഷകൻ വാദിച്ചു. വരുമാനനഷ്ടത്തിനും സ്ഥിരമായ വൈകല്യത്തിനുമുള്ള നഷ്ടപരിഹാരം വളരേ കുറച്ചാണ് കണക്കുകൂട്ടിയിട്ടുള്ളത്. "വേദനയും കഷ്ടപ്പാടും", "ചികിത്സാ ചെലവുകൾ", "ജീവിതാസ്വാദനത്തിൽ ഉണ്ടായ നഷ്ടം", "അധിക പോഷകാഹാരം", "മാനസികവ്യഥ", "ഭാവിയിലെ മെഡിക്കൽ ചെലവുകൾ", "അറ്റൻഡർ ചാർജ്ജുകൾ" എന്നീ തലക്കെട്ടുകളിൽ അനുവദിച്ച നഷ്ടപരിഹാര തുകകളും വേണ്ടതിലും കുറവായിരുന്നുവെന്ന് അദ്ദേഹം വാദിക്കുന്നു. ഈ സാഹചര്യത്തിൽ, 'ന്യായമായ നഷ്ടപരിഹാരം' നൽകുന്നതിനായി അത്തരം തലക്കെട്ടുകളിൽ അനുവദിച്ചിട്ടുള്ള നഷ്ടപരിഹാരം ഉയർത്തേണ്ടത് ആവശ്യമാണ്. നഷ്ടപരിഹാരം നൽകാനുള്ള ബാധ്യത ചുമത്തിയപ്പോൾ പോലും ഹൈക്കോടതി വിധിയെ ചോദ്യം ചെയ്യാൻ എതിർകക്ഷികൾ തീരുമാനിച്ചിട്ടില്ല എന്ന വസ്തുതയും ശ്രദ്ധിക്കേണ്ടതാണെന്ന് അദ്ദേഹം ചൂണ്ടിക്കാട്ടി.

6. മുമ്പ് സൂചിപ്പിച്ച രണ്ട് വാഹനങ്ങൾ ഉൾപ്പെട്ട ഒരു മോട്ടോർ വാഹന അപകടത്തിൽ അപ്പീൽവാദിക്ക് വളരെ ഗുരുതരമായ പരിക്കുകൾ സംഭവിച്ചിട്ടുണ്ടെന്നും അത് അവളുടെ ഭാവിയെ ഏതാണ്ട് നശിപ്പിച്ചുവെന്നും രേഖയിലുള്ള തെളിവുകൾ നിസ്സംശയമായും വ്യക്തമാക്കുന്നു. മെഡിക്കൽ ബോർഡ് സാക്ഷ്യപ്പെടുത്തിയ വൈകല്യത്തെക്കുറിച്ചുള്ള തർക്കമില്ലാത്ത വിശദാംശങ്ങൾക്ക് പുറമേ, തന്റെ ദയനീയമായ ദുരവസ്ഥ വെളിപ്പെടുത്തുന്ന ഫോട്ടോകളും അപ്പീൽ വാദി ഈ അപ്പീലിൽ ഹാജരാക്കിയിട്ടുണ്ട്. അവൾ അനുഭവിച്ചതും അനുഭവിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കുന്നതുമായ ആഘാതവും വേദനയും വിശദീകരിക്കാൻ കഴിയാത്തതാണ്, മാത്രമല്ല സ്വയംപര്യാപ്തത വീണ്ടെടുക്കുക എന്നത് നിലവിലെ സാഹചര്യത്തിൽ തികച്ചും

അസാധ്യമാണെന്നതും പരിഗണിക്കേണ്ടതുണ്ട്. സ്വാഭാവികമായും, ചലന സ്വാതന്ത്ര്യം എന്നെന്നേക്കുമായി നഷ്ടപ്പെടുന്നു. അവളുടെ കാലിനു കീഴ്പ്പോട്ടുള്ള അവസ്ഥ, മെഡിക്കൽ ബോർഡിന്റെ അഭിപ്രായത്തെ സാധൂകരിക്കുന്ന ഫോട്ടോഗ്രാഫുകളിൽ നിന്ന് വ്യക്തമാണ്, അവൾക്ക് ഒരിക്കലും എളുപ്പത്തിൽ ചലിക്കാനോ കാലുകൾ നീട്ടാനോ പോലും കഴിയില്ലെന്ന് അത് സൂചിപ്പിക്കുന്നു. അവൾക്ക് പിന്തുണയില്ലാതെ നിൽക്കാൻ കഴിയില്ല. അവൾക്ക് എല്ലാ ജീവിതസൗകര്യങ്ങളും വിവാഹ സാധ്യതകളും നഷ്ടപ്പെട്ടുവെന്ന് പ്രത്യേകം പറയേണ്ടതില്ല. നിലവിലെ സാഹചര്യത്തിൽ അപ്പീൽവാദിയെ അവളുടെ യഥാർത്ഥ അവസ്ഥയിലേക്ക് തിരികെ കൊണ്ടുവരുന്നത് അസാധ്യമാണെന്നത് വ്യക്തമാണ്.

7. അപ്പീൽവാദിയെ അവളുടെ പൂർവ സ്ഥിതിയിലേക്ക് തിരികെ കൊണ്ടുവരുന്നത് പ്രായോഗികമല്ലെന്ന വസ്തുത നിലനിൽക്കുന്ന സാഹചര്യത്തിൽ, സന്ദർഭികമായി, *ഫിലിപ്സ് v. ലണ്ടൻ & സൗത്ത് വെസ്റ്റേൺ റെയിൽവേ കമ്പനി* കേസിലെ തീരുമാനം പരാമർശിക്കുന്നത് ഉചിതമാണ്. *കാജൽ v. ജഗദീഷ് ചന്ദ് ആൻഡ് അദേർസ്*[2] കേസിൽ ഈ കോടതിയുടെ രണ്ടംഗ ബെഞ്ച് പ്രസ്തുത കേസിനെ അംഗീകാരത്തോടെ ഉദ്ധരിച്ചു, അത് ഇപ്രകാരമാണ്:

> "... നിങ്ങൾക്ക് വാദിയെ വീണ്ടും അയാളുടെ പൂർവ സ്ഥിതിയിലേക്ക് തിരികെ കൊണ്ടുവരാൻ കഴിയില്ല, പക്ഷേ നിങ്ങളുടെ ന്യായമായ സാമാന്യബുദ്ധി നിങ്ങൾ പ്രയോഗിക്കണം, നഷ്ടപരിഹാരം നൽകാൻ കഴിയുന്ന ഒരേയൊരു സന്ദർഭമാണിതെന്ന് നിങ്ങൾ എല്ലായ്പ്പോഴും ഓർക്കണം. വാദിക്ക് ഒരിക്കലും അതിന്റെ പേരിൽ വീണ്ടും കേസ് നൽകാൻ കഴിയില്ല. അതിനാൽ, നിങ്ങൾ ഇപ്പോൾ അയാൾക്ക് എന്നെന്നേക്കുമായുള്ള നഷ്ടപരിഹാരം നൽകണം. അയാൾ ഒരു തെറ്റും ചെയ്തിട്ടില്ല, എതിർകക്ഷികളുടെ കയ്യിൽ നിന്ന് അയാൾക്ക് ഒരു തെറ്റ് നേരിടേണ്ടി വന്നു, അയാൾ അനുഭവിച്ചതിന് പൂർണ്ണമായതും ന്യായമായതുമായ നഷ്ടപരിഹാരം നൽകാൻ നിങ്ങൾ ശ്രദ്ധിക്കണം."

8. കാജലിന്റെ കേസിൽ (മേൽ പരാമർശം) *രാജ് കുമാർ v. അജയ് കുമാർ*[3] കേസിലെ ആദ്യകാല വിധിന്യായത്തെ കുറിച്ചും കോടതി പരാമർശിച്ചു. വ്യക്തിപരമായ പരിക്കുകൾക്ക് നഷ്ടപരിഹാരം നൽകുന്നതിൽ വ്യക്തത വരുത്തുന്നതിനു മുമ്പ് *രാജ് കുമാർ കേസിലെ* ഖണ്ഡിക 6 പരിശോധിക്കുന്നത് ഉചിതമായിരിക്കും, അത് ഇപ്രകാരമാണ്:

> "6. വ്യക്തിഗത പരിക്കുകളുടെ കേസുകളിൽ നഷ്ടപരിഹാരം നൽകുന്നതിന് പരിഗണിക്കേണ്ട തലക്കെട്ടുകൾ ഇനിപ്പറയുന്നവയാണ്:
>
> *സാമ്പത്തിക നാശനഷ്ടങ്ങൾ (പ്രത്യേക നാശനഷ്ടങ്ങൾ)*
>
> (i) ചികിത്സ, ആശുപത്രിയിൽ പ്രവേശിപ്പിക്കൽ, മരുന്നുകൾ, ഗതാഗതം, പോഷകാഹാരം, പലവക എന്നിങ്ങനെ വരാവുന്ന ചെലവുകൾ.

1 (1879) LR 5 QBD 78 (CA)
2 (2020) 4 SCC 413
3 (2011) 1 SCC 343

(ii) പരിക്കേറ്റയാൾക്ക് പരിക്കില്ലായിരുന്നെങ്കിൽ ഉണ്ടാകുമായിരുന്ന വരുമാനത്തിന്റെ (മറ്റ് നേട്ടങ്ങളുടെ) നഷ്ടം, അതിൽ ഇനിപ്പറയുന്നവ ഉൾപ്പെടുന്നു:

(എ) ചികിത്സാ കാലയളവിലെ വരുമാന നഷ്ടം;

(ബി) സ്ഥിരമായ വൈകല്യം മൂലം ഭാവിയിലെ വരുമാന നഷ്ടം.

(iii) ഭാവിയിലെ ചികിത്സാ ചെലവ്.

സാമ്പത്തികേതര നാശനഷ്ടങ്ങൾ (പൊതുവായ നാശനഷ്ടങ്ങൾ)

(iv) പരിക്കുകളുടെ അനന്തരഫലമായ വേദന, കഷ്ടപ്പാട്, മാനസികാഘാതം എന്നിവയുള്ളള നാശനഷ്ടങ്ങൾ.

(v) ജീവിതാസ്വാദനത്തിൽ ഉണ്ടായ നഷ്ടമാകൽ (കൂടാതെ/ അല്ലെങ്കിൽ വിവാഹ സാധ്യതകളുടെ നഷ്ടം).

(vi) ജീവിത പ്രതീക്ഷ നഷ്ടപ്പെടൽ (സാധാരണ ആയുർദൈർഘ്യം കുറയൽ).

പതിവ് വ്യക്തിഗത പരിക്ക് കേസുകളിൽ, (i), (ii) (a), (iv) എന്നീ തലക്കെട്ടുകൾക്ക് കീഴിൽ മാത്രമേ നഷ്ടപരിഹാരം നൽകുകയുള്ളൂ. ഗുരുതമായ പരിക്കേൽക്കുകയും അവകാശവാദിയുടെ തെളിവുകളെ സ്ഥിരീകരിക്കുന്ന തരത്തിൽ പ്രത്യേകമായ മെഡിക്കൽ തെളിവുകൾ ഉണ്ടായിരിക്കുകയും ചെയ്യുന്ന കേസുകളിലാണ് സ്ഥിരമായ വൈകല്യം, ഭാവിയിലെ മെഡിക്കൽ ചെലവുകൾ, ജീവിതാസ്വാദനത്തിൽ ഉണ്ടായ നഷ്ടം (ഒപ്പം / അല്ലെങ്കിൽ വിവാഹ സാധ്യതകളുടെ നഷ്ടം), ജീവിത പ്രതീക്ഷ നഷ്ടപ്പെടൽ എന്നിയുമായി ബന്ധപ്പെട്ട് (ii) (ബി), (iii), (iv), (vi) എന്നീ തലക്കെട്ടുകൾക്ക് കീഴിൽ നഷ്ടപരിഹാരം നൽകുന്നത് .

9. ആജീവനാന്ത വൈകല്യം സൃഷ്ടിക്കുന്ന ഗുരുതരമായ പരിക്കുകൾ സംഭവിച്ച കേസുകളിൽ നഷ്ടപരിഹാരം കണക്കാക്കുന്നതിനുള്ള ഉദ്ദേശ്യത്തിനായി മേൽപ്പറഞ്ഞ വിധിന്യായങ്ങൾ മുന്നോട്ടുവെച്ച നിയമപരമായ തത്വങ്ങളും, അപ്പീൽവാദിക്ക് സ്വയം സ്വന്തം ആവശ്യങ്ങൾ നിറവേറ്റാൻ കഴിയുന്ന തരത്തിൽ പൂർവ സ്ഥിതിയിലേക്ക് എത്തിക്കുന്നത് അസാധ്യമാണെന്ന വസ്തുതയും കണക്കിലെടുത്തുകൊണ്ട്, ഹൈക്കോടതി അനുവദിച്ച നഷ്ടപരിഹാരത്തിന്റെ വർദ്ധനയ്ക്ക്/ഗ്രാന്റിന് ചില പ്രത്യേക കാരണങ്ങളാൽ അപ്പീൽവാദിക്ക് അർഹതയുണ്ടോ എന്ന ചോദ്യം ഈ കോടതി പരിഗണിക്കും

10. നഷ്ടപരിഹാരത്തിന്റെ വർദ്ധനവിനും നഷ്ടപരിഹാരം ലഭിക്കുന്നതിനുമുള്ള അവകാശവാദത്തിനായി അപ്പീൽവാദിയുടെ അഭിഭാഷകൻ കാജലിന്റെ കേസിനെ (മേൽപരാമർശം) ആശ്രയിച്ചു. മേൽപ്പറഞ്ഞ തീരുമാനം കണക്കിലെടുത്ത് നഷ്ടപരിഹാരത്തിന്റെ തലക്കെട്ടുകൾ ശ്രദ്ധാപൂർവ്വം പരിശോധിച്ചപ്പോൾ, ചില കാരണങ്ങളാൽ നഷ്ടപരിഹാരത്തിന്റെ വർദ്ധനയ്ക്ക് / ചില

പ്രത്യേക കാരണങ്ങളാലുള്ള നഷ്ടപരിഹാരത്തിന്, അപ്പീൽവാദിക്ക് അർഹതയുണ്ടെന്ന് ഈ കോടതി കണ്ടെത്തുന്നു.

(1) അറ്റൻഡർ ചാർജ്ജുകൾ:– 'അറ്റൻഡർ ചാർജ്ജുകൾക്ക്' ഹൈക്കോടതി ഒറ്റത്തവണയായി ഒരു ലക്ഷം രൂപ അനുവദിച്ചിട്ടുണ്ട്. നഷ്ടപരിഹാരം ഒറ്റത്തവണയായി നൽകുമ്പോൾ, വിവിധ ഘടകങ്ങൾ കണക്കിലെടുക്കേണ്ടതുണ്ടെന്നും സാധാരണയായി ഒറ്റത്തവണ തുക അനുവദിക്കാൻ ഉത്തരവിടുന്നതിന് ഈ കോടതി എല്ലായ്പ്പോഴും ഒരു ഏണിത സമ്പ്രദായം പിന്തുടരുന്നുണ്ടെന്നും കാജൽ കേസിൽ കോടതി വിധിച്ചിരുന്നു. പണപ്പെരുപ്പ നിരക്ക്, ഒറ്റത്തവണ തുകയ്ക്ക് നൽകേണ്ട പലിശ നിരക്ക്, അവകാശവാദിയുടെ ആയുർദൈർഘ്യം, ജീവിതത്തിന്റെ അനിശ്ചിതത്വങ്ങൾ തുടങ്ങിയ വിവിധ ഘടകങ്ങൾ ഈ സമ്പ്രദായം പിന്തുടരുമ്പോൾ കണക്കിലെടുക്കേണ്ട ഘടകങ്ങളാണെന്നും കോടതി തുടർന്ന് നിരീക്ഷിച്ചു. കൂടാതെ, ഏണിത രീതി സ്വീകരിക്കുന്നത് കക്ഷികൾക്കിടയിൽ നീതി ഉറപ്പാക്കുമെന്നും അങ്ങനെ എംവി നിയമത്തിന്റെ അർത്ഥപ്രകാരമുള്ള "ന്യായമായ നഷ്ടപരിഹാരം" നൽകുമെന്നും അതിൽ അഭിപ്രായപ്പെടുന്നു. നിലവിലെ കേസിൽ ഹൈക്കോടതി നിശ്ചയിച്ച സാങ്കൽപ്പിക വരുമാനത്തിൽ ഒരു ഇടപെടലും ആവശ്യമില്ല. അപകടം നടന്ന സമയത്തെ അപ്പീൽവാദിയുടെ പ്രായം കണക്കിലെടുക്കുമ്പോൾ, സാങ്കൽപ്പിക വരുമാനം നിശ്ചയച്ചതിനെതിരേ ഉന്നയിക്കപ്പെട്ടിട്ടുള്ള പരാതികൾ കഴമ്പുള്ളതല്ല,

10.1.1 പരുക്കേറ്റ 15 വയസ്സുവരെയുള്ള വ്യക്തികളുടെ കാര്യത്തിൽ പ്രയോഗിക്കേണ്ട ഏണിതം തിരഞ്ഞെടുക്കുന്ന കാര്യത്തിൽ പൊരുത്തക്കേടുകൾ നിലനിൽക്കുന്നതായി കാണാവുന്നതാണ്. പ്രസ്തുത പ്രായപരിധിയിൽപ്പെട്ട അപ്പീൽവാദി / അവകാശവാദിയുമായി ബന്ധപ്പെട്ട കാജൽ കേസിലെ തീരുമാനത്തിൽ രണ്ടംഗ ബെഞ്ച് 18 ആണ് ഏണിതമായി തെരഞ്ഞെടുത്തത്. *അഭിമന്യു പ്രതാപ് സിംഗ് V. നമിത സെഖോൺ ആൻഡ് അനദർ*[4] കേസിൽ മറ്റൊരു രണ്ടംഗ ബെഞ്ച് പ്രസ്തുത വിധിയെ പിന്തുടർന്നു. എന്നിരുന്നാലും, നിലവിലെ കേസിൽ, അതേ പ്രായവിഭാഗത്തിൽ വരുന്ന (അപകട സമയത്ത്) അപ്പീൽവാദി/ അവകാശവാദിയുമായി ബന്ധപ്പെട്ട് പ്രയോഗിക്കേണ്ട ഏണിതം 15 ആണെന്ന് ഹൈക്കോടതി കണക്കാക്കി. ഈ സാഹചര്യത്തിൽ *നാഷണൽ ഇൻഷുറൻസ് കമ്പനി ലിമിറ്റഡ് v. പ്രണയ് സേത്തി*[5] കേസിൽ ഈ കോടതിയുടെ ഭരണഘടനാ ബെഞ്ച് നൽകിയ വിധി പരാമർശിക്കുന്നത് പ്രസക്തമാണ്. *സർള വർമ & അദേർസ് v. ഡെൽഹി ട്രാൻസ്പോർട്ട് കോർപ്പറേഷൻ കേസ്*[6], *രേഷ്മ കുമാരി & അദേർസ് v. മദൻ മോഹൻ & അനദർ കേസ്*,[7] *രാജേഷ് v. രജ്ബിർ സിംഗ് കേസ്*[8] എന്നിവയിലെ തീരുമാനങ്ങൾ കണക്കിലെടുത്ത ഭരണഘടനാ ബെഞ്ച്, ഏണിതം തെരഞ്ഞെടുക്കുന്നതുമായി ബന്ധപ്പെട്ട ഫോർമുല സർള വർമ്മയുടെ കേസിൽ വ്യക്തമായി പറഞ്ഞിട്ടുണ്ടെന്നും രേഷ്മ കുമാരിയുടെ കേസിൽ ഇത് അംഗീകരിച്ചിട്ടുണ്ടെന്നും നിരീക്ഷിച്ചു. സർള വർമ്മയുടെ കേസിലെ 42–ാം ഖണ്ഡികയോട് ചേർത്തുവായിക്കുന്ന പട്ടികയിൽ

4 (2022) 8 SCC 489
5 (2017) 16 SCC 680
6 (2009) 6 SCC 121
7 (2013) 9 SCC 65
8 (2013) 9 SCC 54

സൂചിപ്പിച്ചിരിക്കുന്നതു പോലെയാണ് ഗുണിതം തെരഞ്ഞെടുക്കുകയെന്ന് പ്രണയ് സേത്തിയുടെ കേസിൽ വിധിച്ചു. *സർള വർമ്മയുടെ* കേസിന്റെ 42–ാം ഖണ്ഡികയിൽ പരാമർശിച്ചിരിക്കുന്ന പട്ടികയിലെ നാലാം കോളത്തിൽ ഫലത്തിൽ ഗുണിതമൊന്നും കാണിച്ചിട്ടില്ലെന്ന് അഭിമന്യു പ്രതാപ് സിംഗിന്റെ കേസിലെ (മേൽപരാമർശം) രണ്ട് ജഡ്ജിമാരുടെ ബെഞ്ച് കണ്ടെത്തി. പട്ടികയിൽ '15' എന്ന അക്കം കോളം നമ്പർ 5 ൽ മാത്രമേ കാണിച്ചിട്ടുള്ളൂവെന്നത് ശരിയാണ്, ഇത് എംവി നിയമത്തിലെ ഷെഡ്യൂൾ II–ലുള്ള പട്ടികയിലെ II–ൽ രണ്ടാം കോളത്തിൽ വ്യക്തമാക്കിയിട്ടുള്ള ഗുണിതമാണ്. വാസ്തവത്തിൽ, *സർള വർമ്മയുടെ* കേസിലെ പട്ടികയിലെ കോളം നമ്പർ 4 ൽ ഉള്ളത് ഏറ്റവും ഉയർന്ന ഗുണിതമായ '18' ആണ്, ഇത് രണ്ട് പ്രായവിഭാഗങ്ങൾ ബാധകമാണെന്ന് കാണിച്ചിരിക്കുന്നു; ഒന്നാമതായി, 15 നും 20 നും ഇടയിൽ പ്രായമുള്ളവർക്കും രണ്ടാമതായി, 21 നും 25 നും ഇടയിൽ പ്രായമുള്ളവരും. പ്രസ്തുത സാഹചര്യത്തിലാണ് 15 വയസ്സുവരെയുള്ള പ്രായപരിധിയിലുള്ളവരെ '18' ആയി തിരഞ്ഞെടുത്തത്.

10.1.2 ഇവിടെ വ്യക്തമാക്കിയതു പോലെ, ഗുണിതം തെരഞ്ഞെടുക്കുന്നതുമായി ബന്ധപ്പെട്ട ഫോർമുല സർള വർമ്മയുടെ കേസിൽ വ്യക്തമായി പറഞ്ഞിട്ടുണ്ടെന്നും രേഷ്മ കുമാരിയുടെ കേസിൽ ഇത് അംഗീകരിച്ചിട്ടുണ്ടെന്നും പ്രണയ് സേത്തിയുടെ കേസിലെ 57–ാം ഖണ്ഡികയിൽ ഭരണഘടനാ ബെഞ്ച് നിരീക്ഷിച്ചു. പ്രണയ് സേത്തിയുടെ കേസിന്റെ ഒന്നാം ഖണ്ഡികയിലെ രണ്ടാം ഖണ്ഡിക പ്രകാരം ഭരണഘടനാ ബെഞ്ച് ഇപ്രകാരം പ്രസ്താവിച്ചു എന്നതും ശ്രദ്ധേയമാണ്:

> “നേരത്തേ ഒരു ഘട്ടത്തിൽ രേഷ്മ കുമാരി കേസിൽ പുറപ്പെടുവിച്ച തീരുമാനം രാജേഷ് കേസിൽ കണക്കിലെടുത്തില്ലാ എന്നതിനാൽ രാജേഷ് കേസിലെ തീരുമാനത്തെ ബാധകമായ ഒരു കീഴ്വഴക്കമായി കാണാനാകില്ല.”

10.1.3 ഈ പശ്ചാത്തലത്തിൽ, മേൽപ്പറഞ്ഞ നിരീക്ഷണത്തിന്റെയും നിഗമനത്തിന്റെയും വെളിച്ചത്തിൽ, രേഷ്മ കുമാരി കേസിലുണ്ടായത് മൂന്നംഗ ബെഞ്ചിന്റെ വിധിയാണെന്ന വസ്തുത കൂടി കണക്കിലെടുത്ത്, പ്രസ്തുത തീരുമാനത്തിലെ പ്രസക്തമായ ഭാഗങ്ങൾ ഈ കോടതി ഇവിടെ പരാമർശിക്കേണ്ടതുണ്ട്. രേഷ്മ കുമാരിയുടെ കേസിലെ ഖണ്ഡിക 43.2 ലെ നിഗമനം ഇപ്രകാരമാണ്:

> "43.2. ബാധിക്കപ്പെട്ടയാളുടെ പ്രായം 15 വയസ്സ് വരെയുള്ള വിഭാഗത്തിലാണെങ്കിൽ, നഷ്ടപരിഹാരത്തിനുള്ള ക്ലെയിം നടത്തിയിട്ടുള്ളത് 166 പ്രകാരമാണോ അല്ലെങ്കിൽ 163 എ പ്രകാരമാണോ എന്നത് കണക്കിലെടുക്കാതെ തന്നെ, 15 ന്റെ ഗുണിതവും സർള വർമ്മ കേസിലെ പട്ടികയിലുള്ള കോളം (6)ൽ ചൂണ്ടിക്കാണിച്ചിരിക്കുന്ന തിരുത്തലിന് വിധേയമായി രണ്ടാം ഷെഡ്യൂളിൽ സൂചിപ്പിച്ചിരിക്കുന്ന വിലയിരുത്തലും പാലിക്കണം."

ഗുണിതത്തെ കുറിച്ചുള്ള കാര്യങ്ങൾ കൈകാര്യം ചെയ്യുന്ന, സർള വർമ്മയുടെ കേസിലെ 42–ാം ഖണ്ഡിക പരാമർശിച്ച ശേഷം രേഷ്മ കുമാരിയുടെ കേസിലെ മൂന്നംഗ ബെഞ്ച് ഇത് അംഗീകരിച്ചു എന്നതും ശ്രദ്ധേയമാണ്; ബെഞ്ച് ഇത്തരത്തിൽ പ്രസ്താവിച്ചു:

"ഗുണിതം, ഭാവിയിൽ പ്രതീക്ഷാവുന്ന വരുമാനം, വ്യക്തിപരമായ ചെലവുകൾക്കും ജീവിതച്ചെലവുകൾക്കുള്ള കിഴിവ് എന്നിവ തിരഞ്ഞെടുക്കുന്നതിനുള്ള ഒരു സ്റ്റാൻഡേർഡ് രീതി സ്വീകരിക്കുന്നതിലേക്ക് നാം മാറേണ്ട സമയം അതിക്രമിച്ചിരിക്കുന്നു. ചില വിദേശ രാജ്യങ്ങളിലെ കോടതികളിൽ ഈ മുന്നേറ്റം സാധ്യമായിട്ടുണ്ട്. അതിനാൽ, മരണം സംഭവിച്ച കേസുകളിൽ വകുപ്പ് 166 പ്രകാരം നൽകിയ ക്ലെയിം അപേക്ഷകളിൽ ഗുണിതം തിരഞ്ഞെടുക്കുന്നതിനായി സർള വർമ്മ കേസിലെ പട്ടിക അംഗീകരിക്കണമെന്ന് ഈ കോടതി കരുതുന്നു. അതനുസരിച്ചാണ് ഈ കോടതി നടപടി കൈക്കൊള്ളുന്നത്. സർള വർമ്മ കേസിലെ പട്ടികയുടെ കോളം (4) പിന്തുടരുകയാണെങ്കിൽ, മോട്ടോർ വാഹനത്തിന്റെ ഡ്രൈവറുടെ ഭാഗത്തു നിന്നുള്ള അശ്രദ്ധയുടെ തെളിവിന്റെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ വകുപ്പ് 166 പ്രകാരം അപേക്ഷിക്കുന്ന അവകാശവാദികൾക്ക് വകുപ്പ് 163-എ പ്രകാരം അപേക്ഷിക്കുന്നവരേക്കാൾ കുറഞ്ഞ തുക ലഭിക്കാൻ സാധ്യതയില്ല. ഇരയുടെ പ്രായം 15 വയസ്സ് വരെയായിട്ടുള്ള കേസുകളെ സംബന്ധിച്ചിടത്തോളം, നഷ്ടപരിഹാരത്തിനുള്ള ക്ലെയിം നടത്തിയിട്ടുള്ളത് 166 പ്രകാരമാണോ അല്ലെങ്കിൽ 163 എ പ്രകാരമാണോ എന്നത് കണക്കിലെടുക്കാതെ തന്നെ, 15 ന്റെ ഗുണിതവും സർള വർമ്മ കേസിലെ പട്ടികയിലുള്ള കോളം (6)ൽ ചൂണ്ടിക്കാണിച്ചിരിക്കുന്ന തിരുത്തലിന് വിധേയമായി രണ്ടാം ഷെഡ്യൂളിൽ സൂചിപ്പിച്ചിരിക്കുന്ന വിലയിരുത്തലും പിന്തുടരണമെന്ന് ഈ കോടതി കരുതുന്നു. 1988 ലെ നിയമത്തിലെ വകുപ്പ് 166 പ്രകാരം അപേക്ഷ നൽകുമ്പോൾ അത്തരം കേസുകളിലെ അവകാശവാദികൾക്ക് ലഭിക്കുന്ന തുക കുറവാകരുതെന്ന് ഉറപ്പാക്കുന്നതിന് വേണ്ടിയാണിത്. വകുപ്പ് 166 പ്രകാരം അപേക്ഷ നൽകിയിട്ടുള്ള, മരണം സംഭവിച്ചിട്ടുള്ള മറ്റെല്ലാ കേസുകളിലും, സർള വർമ്മ കേസിലെ പട്ടികയിലെ കോളം (4) ൽ സൂചിപ്പിച്ചിരിക്കുന്ന ഗുണിതം പാലിക്കണം.

(ഊന്നൽ ചേർത്തിരിക്കുന്നു)

10.1.4 ഈ കോടതിയുടെ സുചിന്തിതമായ കാഴ്ചപ്പാടിൽ, 15 വയസ്സ് വരെ പ്രായമുള്ളവരുടെ കാര്യത്തിൽ '15' എന്ന ഗുണിതം പ്രയോഗിക്കണമെന്ന് രേഷ്മ കുമാരിയുടെ കേസിൽ മൂന്നംഗ ബെഞ്ച് വിധിച്ചതിന് ശക്തമായ അടിത്തറയുണ്ട്. സർള വർമ്മയുടെ കേസിലെ വിധിന്യായത്തിന്റെ 39-ാം ഖണ്ഡികയിൽ രണ്ടംഗ ബെഞ്ച് പ്രത്യേകം പരാമർശിച്ചതുപോലെ, 21 നും 25 നും ഇടയിൽ പ്രായമുള്ളവർ സാധാരണയായി അവരുടെ തൊഴിൽ വർഷങ്ങളുടെ തുടക്കത്തിലായിരിക്കും എന്ന് കണക്കാക്കപ്പെടുന്നതായി എല്ലാവർക്കും അറിയാവുന്ന കാര്യമാണ്. 15 നും 20 നും ഇടയിൽ പ്രായമുള്ളവരുടെ കാര്യത്തിലാണ് സർള വർമ കേസിൽ '18' എന്ന ഗുണിതം തിരഞ്ഞെടുക്കുന്നത് എന്നത് ശരിയാണ്. കുട്ടികളെ ഏതെങ്കിലും തൊഴിലുകളിൽ ഉൾപ്പെടുത്തുന്നതും അപകടകരമായ തൊഴിലുകളിലും പ്രക്രിയയിലും കൗമാരപ്രായക്കാരെ ഉൾപ്പെടുത്തുന്നതും നിരോധിക്കുന്ന 1986 ലെ ബാല-കൗമാര തൊഴിൽ (നിരോധനവും നിയന്ത്രണവും) നിയമം ഈ സന്ദർഭത്തിൽ

പരാമർശിക്കുന്നത് പ്രസക്തമാണ്. പ്രസ്തുത നിയമത്തിൽ "കുട്ടി" എന്ന പദത്തെ വകുപ്പ് 2 (ii)ൽ ഇനിപ്പറയുന്ന രീതിയിൽ നിർവചിച്ചിരിക്കുന്നു:

> "വകുപ്പ്.2...
>
> (i) ...
>
> (ii) "കുട്ടി" എന്നാൽ പതിനാലാം വയസ്സ് അല്ലെങ്കിൽ 2009 ലെ സൗജന്യവും നിർബന്ധിതവുമായ വിദ്യാഭ്യാസത്തിനുള്ള കുട്ടികളുടെ അവകാശ നിയമത്തിൽ (2009 ലെ 35) വ്യക്തമാക്കിയിട്ടുള്ള പ്രായം പൂർത്തിയാകാത്ത ഒരു വ്യക്തി എന്നാണ് അർത്ഥമാക്കുന്നത്, ഇവയിൽ ഏതാണോ കൂടുതൽ എന്നതിന്റെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ."

പ്രസ്തുത സാഹചര്യത്തിൽ, കുട്ടികളെ തൊഴിലുകളിൽ ഉൾക്കൊള്ളിക്കുന്നതിന് നിയമപ്രകാരം വ്യക്തമായ വിലക്കുണ്ട് എന്നതും, പ്രസ്തുത നിയമത്തിന് കീഴിൽ "കുട്ടി" എന്നതിന്റെ നിർവചനത്തിൽ പതിനാലാം വയസ്സ് പൂർത്തിയാകാത്ത കുട്ടികളെ ഉൾക്കൊള്ളുന്നു എന്നതും കണക്കിലെടുക്കുമ്പോൾ, 15 വയസ്സ് വരെ പ്രായമുള്ള ഇരകളുടെ കാര്യത്തിൽ '15' എന്ന കുറഞ്ഞ ഗുണിതം തിരഞ്ഞെടുക്കുന്നതിന് തീർച്ചയായും ന്യായീകരണമുണ്ട്. *രേഷ്മ കുമാരി കേസിലെ* വിധി കണക്കിലെടുക്കാതെ *രാജേഷ് കേസിൽ* (മേൽപരാമർശം) നൽകിയ വിധിയെ ബാധകമായ ഒരു കീഴ്വഴക്കമായി കാണാനാകില്ലെന്ന് *പ്രണയ് സേതി* കേസിലെ ഭരണഘടനാ ബെഞ്ച് വിലയിരുത്തിയിട്ടുള്ളതാണ്. *രേഷ്മ കുമാരിയുടെ* കേസിലെ, മുകളിൽ പരാമർശിച്ച 43.1, 43.2 ഖണ്ഡികകൾ ഭരണഘടനാ ബെഞ്ചും പരാമർശിക്കുകയും *രേഷ്മ കുമാരി* കേസിൽ ഗുണിതവുമായി ബന്ധപ്പെട്ട ഫോർമുല അംഗീകരിച്ചിട്ടുണ്ടെന്ന് ചൂണ്ടിക്കാണിക്കുകയും ചെയ്തു. ഇരയുടെ പ്രായം 15 വയസ്സ് വരെയായിട്ടുള്ള കേസുകളിലെ ഗുണിതം '15' ആയിരിക്കണമെന്നാണ് രേഷ്മ കുമാരിയുടെ കേസിലെ മൂന്നംഗ ബെഞ്ചും വിലയിരുത്തിയിട്ടുള്ളത്. അതിനാൽ, 15 വയസ്സ് വരെയുള്ള പ്രായത്തിലെ ഇരകളുടെ ഗുണിതം '15' ആയി കണക്കാക്കാൻ ഈ കോടതി ബാധ്യസ്ഥരാണ്. അതിനാൽ, ഈ കോടതിയുടെ അഭിപ്രായത്തിൽ, സർള വർമ്മയുടെ കേസിലെ പട്ടിക പരിശോധിച്ച് ഹൈക്കോടതി ഗുണിതത്തെ 15 ആയി ശരിയായി തിരിച്ചറിഞ്ഞു. പരാതിക്കാരിയുടെ ശാരീരിക അവസ്ഥ നിസ്സംശയമായും, അവൾക്ക് രണ്ട് പരിചാരകരുടെ ആജീവനാന്ത സേവനം ആവശ്യമാണെന്ന് വെളിപ്പെടുത്തുന്നതാണ്. കാജലിന്റെ കേസിലെ തീരുമാനം പിന്തുടർന്നുകൊണ്ട്, പ്രതിമാസം 10,000 രൂപ ഈ ഇനത്തിൽ അനുവദിക്കാവുന്നതാണ്, ആ നിരക്കിൽ നോക്കിയാൽ ഈ ഇനത്തിലെ വാർഷിക തുക 1,20,000 രൂപയാണ്. 15 ന്റെ ഗുണിതം പ്രയോഗിക്കുകയാണെങ്കിൽ അടയ്ക്കേണ്ട തുക 18 ലക്ഷം (1,20,000 x 15) ആയിരിക്കും. ആ തലക്കെട്ടിന് കീഴിൽ ഹൈക്കോടതി ഇതിനകം അനുവദിച്ച തുകയായ ഒരു ലക്ഷം രൂപ കുറച്ചാൽ, ഇനി നൽകേണ്ട തുക 17 ലക്ഷം രൂപയായിരിക്കും.

(2) വേദനയും കഷ്ടപ്പാടുകളും ജീവിതാസ്വാദനത്തിൽ ഉണ്ടായ നഷ്ടവും:– 'വേദനയും കഷ്ടപ്പാടുകളും', 'ജീവിതാസ്വാദനത്തിൽ ഉണ്ടായ നഷ്ടം' എന്നീ തലക്കെട്ടുകളിൽ മൊത്തം 3 ലക്ഷം രൂപ (1,50,000

വീതം) ഹൈക്കോടതി അനുവദിച്ചു. *കാജലിന്റെ* കേസിൽ *മല്ലികാർജുൻ v. ഡിവിഷണൽ മാനേജർ, നാഷണൽ ഇൻഷുറൻസ് കമ്പനി ലിമിറ്റഡ് & അനദർ*[9] കേസുകളിലെ വിധി കോടതി യോജിപ്പോടെ പരാമർശിച്ചു. ഈ തലക്കെട്ടിന് കീഴിലെ നഷ്ടപരിഹാരം കൈകാര്യം ചെയ്യുമ്പോൾ, വൈകല്യം 90% ൽ കൂടുതലാണെങ്കിൽ കുറഞ്ഞത് 6 ലക്ഷം രൂപയെങ്കിലും നൽകണമെന്ന് പ്രസ്തുത കേസിൽ വിധിച്ചു. ഈ കേസിലെ വൈകല്യം ഇതിനകം 90% ൽ കൂടുതലാണെന്ന് വിലയിരുത്തിയതിനാൽ, മേൽപ്പറഞ്ഞ തീരുമാനത്തിന്റെ വെളിച്ചത്തിൽ, 6 ലക്ഷത്തിൽ നിന്ന് നേരത്തേ നൽകിയ 3 ലക്ഷം രൂപ കുറച്ച ശേഷം പരാതിക്കാരന് 3 ലക്ഷം രൂപ അധികമായി അനുവദിക്കുന്നു.

(3) വിവാഹ സാധ്യതകൾ:– വിവാഹ സാധ്യതകൾ നഷ്ടപ്പെടുന്നതിന് ഹൈക്കോടതി ഒരു തുകയും അനുവദിച്ചിട്ടില്ല. കാജലിന്റെ കേസിൽ ബന്ധപ്പെട്ട ട്രൈബ്യൂണൽ ആ തലക്കെട്ടിന് കീഴിൽ 3 ലക്ഷം രൂപ നിശ്ചയിച്ചതിൽ ഇടപെടാൻ ഈ കോടതി വിസമ്മതിച്ചിരുന്നു. പരാതിക്കാരിയുടെ ശാരീരികാവസ്ഥ മൂലം വിവാഹപ്രതീക്ഷ നഷ്ടപ്പെട്ടത് കണക്കിലെടുത്ത് അത്തരമൊരു തുകയായ 3 ലക്ഷം രൂപ അനുവദിക്കുന്നത് നിരസിക്കാൻ ഇവിടെ ഒരു കാരണവുമില്ല.

(3) ഭാവിയിലെ ചികിത്സാ ചെലവുകൾ:– ആ തലക്കെട്ടിന് കീഴിൽ ഒരു ലക്ഷം രൂപ മാത്രമാണ് അപ്പീൽവാദിക്ക് ഹൈക്കോടതി അനുവദിച്ചത്. പരിക്കുകളുടെ സ്വഭാവവും അപ്പീൽവാദിയുടെ നിലവിലെ ശാരീരിക അവസ്ഥയും കണക്കിലെടുക്കുമ്പോൾ, ഭാവിയിൽ അവർക്ക് ധാരാളം മെഡിക്കൽ പ്രശ്നങ്ങൾ നേരിടേണ്ടിവരും. അപ്പീൽവാദിയുടെ ചെറുപ്രായവും ഒരു ശരാശരി ഇന്ത്യക്കാരന്റെ ആയുർദൈർഘ്യവും ഇക്കാര്യത്തിൽ പരിഗണിക്കപ്പെടണം. ഈ ഇനത്തിൽ ഒരു ലക്ഷം രൂപ കൂടി അപ്പീൽവാദിക്ക് അനുവദിക്കാൻ ഈ കോടതി താൽപ്പര്യപ്പെടുന്നു.

മേൽപ്പറഞ്ഞ തലക്കെട്ടുകൾക്ക് പുറമേ, പ്രത്യേക ഭക്ഷണക്രമത്തിനായും കുറച്ച് അധിക തുക അനുവദിക്കുന്നത് ഉചിതമായിരിക്കുമെന്ന് ഈ കോടതി കരുതുന്നു. അപ്പീൽവാദിക്ക് അധിക പോഷകാഹാരത്തിനായി 10,000 രൂപയാണ് അനുവദിക്കപ്പെട്ടിട്ടുള്ളത്. പ്രായോഗികമായി കിടപ്പിലായ ഒരു വ്യക്തി സാധാരണ ഭക്ഷണം കഴിക്കുന്നത് ഉചിതമല്ലെന്നതും ശരീരഭാരം വർദ്ധിക്കുന്നത് ഒഴിവാക്കാൻ ഒരു പ്രത്യേക ഭക്ഷണക്രമം കഴിക്കുന്നതാണ് ഉചിതമെന്നതും പൊതുവായി ഏവർക്കും അറിയാവുന്നതാണ്. ഒരു തരത്തിലുമുള്ള വ്യായാമ പ്രക്രിയകളുമില്ലാത്ത അത്തരമൊരു വ്യക്തി കൃത്യമായ ഭക്ഷണക്രമം പാലിക്കാതെ ശരീരഭാരം വെച്ചാൽ അത് ഗുരുതര രോഗാവസ്ഥയിലേക്ക് വഴിവെക്കുമെന്ന് മനസിലാക്കാൻ പ്രത്യേക വൈദഗ്ധ്യം വേണ്ടതില്ല. നിലവിലെ സാഹചര്യങ്ങളുമായി പൊരുത്തപ്പെടുന്ന തരത്തിൽ ശരീരം കഴിയാവുന്നത്ര ആരോഗ്യകരമായി നിലനിർത്തുന്നതിന് അവൾക്ക് തുക ചെലവഴിക്കേണ്ടി വന്നേക്കാമെന്ന കാഴ്ചപ്പാടാണ് ഈ കോടതിക്കുള്ളത്. 'അധിക പോഷകാഹാരം' എന്ന തലക്കെട്ടിൽ ഹൈക്കോടതി അനുവദിച്ച 10,000 രൂപയ്ക്ക് പുറമേ, ഈ കോടതി 90,000/– രൂപ കൂടുതൽ അനുവദിക്കാൻ താൽപ്പര്യപ്പെടുന്നു.

9 (2014) 14 SCC 396)

11. നഷ്ടപരിഹാരത്തിന്റെ വർദ്ധനവ് / ഗ്രാന്റ് കണക്കിലെടുക്കുമ്പോൾ, ഹൈക്കോടതി ഇതിനകം വിധിച്ച തുകയ്ക്ക് പുറമേ 24,90,000 രൂപയുടെ വർദ്ധിപ്പിച്ച തുക കൂടി ഇനിപ്പറയുന്ന തരത്തിൽ അനുവദിച്ച് ആക്ഷേപിത വിധിയിൽ ഹൈക്കോടതി അനുവദിച്ച തുക പരിഷ്കരിക്കുന്നു.

നഷ്ടപരിഹാരം നൽകുന്നതിനുള്ള പരിഗണന	തുക
അറ്റൻഡർ ചാർജ്ജുകൾ	17,00,000 രൂപ
വേദനയും കഷ്ടപ്പാടുകളും, ജീവിതാസ്വാദനത്തിൽ ഉണ്ടായ നഷ്ടം	3,00,000 രൂപ
വിവാഹ സാധ്യതകൾ	3,00,000 രൂപ
ഭാവിയിലെ ചികിത്സാ ചെലവുകൾ	1,00,000 രൂപ
പ്രത്യേക ഭക്ഷണക്രമത്തിനായുള്ള അധിക ഗ്രാന്റ്	90,000 രൂപ
ആകെ –	24,90,000 രൂപ

12. 29.08.2018 മുതൽ നിക്ഷേപ തീയതി വരെയുള്ള കാലയളവിന് 7.5% നിരക്കിലുള്ള വാർഷിക പലിശ സഹിതം ഈ തുക നിക്ഷേപിക്കാൻ ഇൻഷുറൻസ് കമ്പനി ബാധ്യസ്ഥമാണ്. അപ്പീൽവാദി ഇപ്പോൾ ഒരു മേജർ ആണെന്നത് ശരിയാണ്, അതേ സമയം അവളുടെ ശാരീരിക അവസ്ഥ കൂടി കണക്കിലെടുത്ത്, ഈ തുക നിക്ഷേപിക്കുന്നതുമായി ബന്ധപ്പെട്ട് ചില നിർദ്ദേശങ്ങൾ നൽകുന്നത് അപ്പീൽവാദിയുടെ ശരിയായ താൽപ്പര്യത്തിന് ന്യായവും ഉചിതവുമായിരിക്കുമെന്ന് ഈ കോടതി കരുതുന്നു.

13. *കേരള എസ്.ആർ.ടി.സി v. സൂസമ്മ തോമസ്*[10] കേസിൽ ഈ കോടതി നിശ്ചയിച്ച മാർഗ്ഗനിർദ്ദേശങ്ങൾ *കാജലിന്റെ* കേസിലും അവതരിപ്പിച്ചിരുന്നു. ഇനിപ്പറയുന്ന മാർഗ്ഗനിർദ്ദേശങ്ങൾ നിലവിലെ കേസിന് പ്രസക്തമാണ്:

> "(vi) വ്യക്തിഗത പരിക്കുമായി ബന്ധപ്പെട്ട കേസുകളിൽ തുടർചികിത്സ ആവശ്യമാണെങ്കിൽ, ക്ലെയിംസ് ട്രൈബ്യൂണലിന് അക്കാര്യം തൃപ്തികരമായി ബോധ്യം വന്നിട്ടുണ്ടെങ്കിൽ

10 (1994) 2 SCC 176

അക്കാര്യം രേഖപ്പെടുത്തുകയും അത്തരം ചികിത്സയ്ക്കുള്ള ചെലവുകൾ വഹിക്കുന്നതിന് ആവശ്യമായ തുക പിൻവലിക്കാൻ അനുവദിക്കുകയും ചെയ്യും;

(vii) ദീർഘകാല സ്ഥിര നിക്ഷേപങ്ങളിൽ നിക്ഷേപം നടത്തുന്ന എല്ലാ സാഹചര്യങ്ങളിലും ബാങ്ക് സ്ഥിര നിക്ഷേപത്തിന് വായ്പയോ അഡ്വാൻസോ അനുവദിക്കരുതെന്നും നിക്ഷേപിച്ച തുകയുടെ പലിശ അവകാശവാദിക്ക് അല്ലെങ്കിൽ രക്ഷാകർത്താവിന് പ്രതിമാസം നേരിട്ട് നൽകണമെന്നും വ്യവസ്ഥ ചെയ്യണം;

(viii) അവകാശവാദികൾക്ക് അടിയന്തിര സാഹചര്യങ്ങളിൽ തുക പിൻവലിക്കുന്നതിന് അപേക്ഷിക്കാനുള്ള സ്വാതന്ത്ര്യം എല്ലായ്പ്പോഴും ട്രൈബ്യൂണൽ നൽകണം. അനുവദിച്ച തുക ഗണ്യമാണെങ്കിൽ, അത്തരമൊരു ആകസ്മിക സാഹചര്യം നേരിടുന്നതിനായി ക്ലെയിംസ് ട്രിബ്യൂണലിന് ഒന്നിലധികം സ്ഥിര നിക്ഷേപങ്ങളിൽ അത് നിക്ഷേപിക്കാം, അങ്ങനെ ആവശ്യമെങ്കിൽ അത്തരമൊരു എഫ്ഡിആർ എളുപ്പത്തിൽ പണമാക്കി മാറ്റാൻ കഴിയും."

14. സുസമ്മയുടെ കേസിൽ (മേൽ പരാമർശം) പറഞ്ഞിരിക്കുന്ന മാർഗ്ഗനിർദ്ദേശങ്ങൾ പരാമർശിച്ച ശേഷം കാജലിന്റെ കേസിൽ ഈ കോടതി ഇങ്ങനെ നിരീക്ഷിച്ചു:-

"പ്രായപൂർത്തിയാകാത്തവർ, ചില വൈകല്യമുള്ള അവകാശികൾ, വിധവകൾ, നിരക്ഷരർ എന്നിവരുടെ അവകാശങ്ങൾ സംരക്ഷിക്കുന്നതിനായാണ് ഈ മാർഗനിർദേശങ്ങൾ നൽകുന്നത്, കാരണം അവർക്ക് ഒറ്റത്തവണയായി അനുവദിക്കുന്ന വൻ തുകയുടെ പ്രയോജനം സത്യസന്ധരല്ലാത്ത ചിലരുടെ പ്രവർത്തനങ്ങൾ മൂലം അവർക്ക് ലഭിക്കാതെ പോകാം. ഈ ഇരകൾക്ക് അവരുടെ പണം ശരിയായി നിക്ഷേപിക്കാൻ കഴിഞ്ഞേക്കില്ല, അത്തരം സന്ദർഭങ്ങളിൽ ഉയർന്ന പലിശനിരക്ക് ലഭിക്കുന്നതിന് ദേശസാൽകൃത ബാങ്കുകളിൽ നിക്ഷേപം നടത്തുന്നുണ്ടെന്ന് എംഎസിടിയും ഹൈക്കോടതികളും ഉറപ്പാക്കണം. മിക്ക കേസുകളിലും അതിന്റെ പലിശ പ്രതിമാസ ചെലവുകൾ വഹിക്കാൻ പര്യാപ്തമായിരിക്കും. പ്രത്യേക കേസുകളിൽ, കാരണങ്ങൾ രേഖപ്പെടുത്തിക്കൊണ്ട്, ആവശ്യമുള്ളത്ര തുക എംഎസിടിക്കോ വിചാരണക്കോടതിക്കോ അനുവദിക്കാം. ഈ മാർഗ്ഗനിർദ്ദേശങ്ങൾ ഈ കോടതി ആവർത്തിക്കുകയാണ്. ഇരകളുടെ പണം പാഴാക്കുന്നില്ലെന്ന് ഉറപ്പാക്കാൻ എല്ലാ ട്രൈബ്യൂണലുകളും ഹൈക്കോടതികളും അവ പാലിക്കണമെന്ന് നിർദ്ദേശിക്കുകയും ചെയ്യുന്നു."

15. ഈ പശ്ചാത്തലത്തിൽ, വിധിയനുസരിച്ച് അനുവദിച്ച തുകയുടെ നിക്ഷേപം സംബന്ധിച്ച് ഹൈക്കോടതി പുറപ്പെടുവിച്ച നിർദ്ദേശങ്ങൾ അതേപടി നിലനിർത്തിക്കൊണ്ട്, ഈ വിധി പ്രകാരം അനുവദിച്ച നഷ്ടപരിഹാരത്തിന്റെ അധിക തുക നിക്ഷേപിക്കുന്നതുമായി ബന്ധപ്പെട്ട് കൂടുതൽ നിർദ്ദേശങ്ങൾ പുറപ്പെടുവിക്കുന്നത് ഉചിതമാണെന്ന് ഈ കോടതി കരുതുന്നു. അവകാശവാദം ഉന്നയിച്ചിട്ടുള്ളതിനേക്കാൾ കൂടുതൽ നഷ്ടപരിഹാരം ഈ കോടതി നൽകിയിട്ടുണ്ട്. 30 ലക്ഷം രൂപയുടെ അവകാശവാദത്തിനായാണ് അപ്പീൽവാദി കോടതി ഫീസ് അടച്ചിട്ടുള്ളത്. അതിനാൽ,

30 ലക്ഷം രൂപയ്ക്ക് മുകളിൽ അനുവദിക്കപ്പെട്ട തുകയ്ക്കുള്ള ബാക്കി കോടതി ഫീസ് നൽകാൻ അപ്പീൽവാദി ബാധ്യസ്ഥനാണ്. അതിനാൽ, ഈ വിധിന്യായപ്രകാരം അനുവദിച്ച 30 ലക്ഷം രൂപയിൽ കൂടുതലുള്ള തുകയ്ക്ക് ബാധകമായ കോടതി ഫീസ് ഉൾക്കൊള്ളുന്ന ഒരു ചെക്ക് ഇൻഷുറൻസ് കമ്പനി എംഎസിടി മുമ്പാകെ ഹാജരാക്കണം. മറ്റൊരു വിധത്തിൽ പറഞ്ഞാൽ, ഈ വിധി അനുസരിക്കുന്നതിന് ബാക്കിയുള്ള തുക എംഎസിടിക്ക് മുമ്പാകെ രണ്ട് ചെക്കുകൾ വഴി നിക്ഷേപിക്കേണ്ടതുണ്ട്, അതിൽ ഒന്ന് 15 ലക്ഷം രൂപയ്ക്കായിരിക്കണം. പ്രസ്തുത തുകയായ 15 ലക്ഷം രൂപ ഒരു ദേശസാൽകൃത ബാങ്കിലെ സ്ഥിര നിക്ഷേപത്തിൽ 5 വർഷത്തേക്ക് എംഎസിടി സൂക്ഷിക്കണം. ബന്ധപ്പെട്ട ബാങ്ക് ഫിക്സഡ് ഡിപ്പോസിറ്റിന് വായ്പയോ അഡ്വാൻസോ അനുവദിക്കില്ല, ഈ തുകയ്ക്ക് നൽകേണ്ട പലിശ ത്രൈമാസ അടിസ്ഥാനത്തിൽ അപ്പീൽവാദിയുടെ പരിചരണത്തിനായി മാത്രം നൽകും. 5 വർഷത്തെ കാലയളവിന് ശേഷം, അടുത്ത 5 വർഷത്തേക്ക് തങ്ങൾക്ക് ന്യായവും ഉചിതവുമാണെന്ന് തോന്നുന്ന നിബന്ധനകളിൽ പ്രസ്തുത തുക പുതുക്കുന്നത് എംഎസിടി തുടരും. മറ്റേ ചെക്കിൽ ഉൾപ്പെടുന്ന തുക അപ്പീൽവാദിക്ക് നൽകും, കാരണം ഇതിനകം തന്നെ അപ്പീൽവാദിയുടെ ചികിത്സയ്ക്കായി കുടുംബം വലിയ തുക ചെലവഴിച്ചിരിക്കണം. ഇൻഷുറൻസ് കമ്പനി മുകളിൽ പറഞ്ഞതുപോലെ വർദ്ധിപ്പിച്ച തുക ഇന്ന് മുതലുള്ള 3 മാസത്തിനുള്ളിൽ നിക്ഷേപിക്കും.

16. ഈ അപ്പീൽ മുകളിൽ പറഞ്ഞതുപോലെ തീർപ്പാക്കുന്നു. ചെലവ് സംബന്ധിച്ച് ഒരു ഉത്തരവും ഉണ്ടായിരിക്കില്ല. തീർപ്പുകൽപ്പിക്കാത്ത അപേക്ഷകൾ ഉണ്ടെങ്കിൽ അവ തള്ളിക്കളയപ്പെടുന്നു.

അപ്പീൽ തീർപ്പാക്കി.